

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Problemy życia społecznego w Polsce

Klasa / czas trwania lekcji

III liceum/IV technikum – 45 minut

Cel ogólny (główny):

- Analizowanie problemów życia społecznego w Polsce.

Cele operacyjne (szczegółowe).

Uczeń:

- wymienia najważniejsze problemy życia społecznego w Polsce;
- charakteryzuje wybrany problem życia społecznego;
- rozważa różne możliwości rozwiązania wybranego problemu.

Metody/techniki/formy pracy

Metody integrujące wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin; uczniowski projekt edukacyjny.

Metody kształcące umiejętność wymiany poglądów; dyskusja panelowa.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, teksty źródłowe, prezentacja multimedialna, internet, komputer, projektor multimedialny

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.
- B. Uczniowie w sześciu pięcioosobowych zespołach opracowują (przez dwa tygodnie) wybrany problem społeczny w Polsce spośród następujących:
 - uzależnienia: alkoholizm, narkomania, lekomania, hazard, uzależnienie od telewizji, komputera, telefonu;
 - wzrost zachorowań na tzw. choroby cywilizacyjne, takie jak: otyłość, alergie, choroby nowotworowe, bezpłodność;
 - bezrobocie;
 - emigracja zarobkowa;
 - ubóstwo;
 - bezdomność i żebractwo.
- C. Poszczególne zespoły charakteryzują na forum klasy wybrany problem oraz rozważają możliwości jego rozwiązywania wg. następujących aspektów:
 - nazwa problemu;
 - skala problemu – dane statystyczne;
 - przyczyny powstania problemu;

- instytucjonalne formy przeciwdziałania problemom;
 - inicjatywy społeczne i działania organizacji pozarządowych na rzecz przeciwdziałania problemom – przykłady dobrej praktyki.
- D. Nauczyciel podsumowuje i ocenia (zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania) merytoryczne i prezentacyjne efekty pracy uczniów zaangażowanych w realizację projektu, uwzględniając samoocenę uczniów.

Komentarz metodyczny

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej, w czasie 45 minut. Uczniowie wraz z nauczycielem przedmiotu powinni opracować: **Kartę projektu** uwzględniającą szczegółowe wątki tematyczne do poszczególnych ww. zagadnień oraz zasady samooceny uczniów.

Efekty projektu powinny zostać przedstawione przez uczniów w formie dyskusji panelowej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Uczniowie realizujący projekt poznawczo-badawczy rozwijają określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- pozyskiwania, gromadzenia, porządkowania i analizowania informacji;
- krytycznego odczytywania i wartościowania tekstów źródłowych;
- diagnozowania problemów społeczno-gospodarczych;
- określania przyczyn i przewidywania skutków wybranych problemów życia społecznego;
- rozpoznawania potrzeb innych ludzi;
- opracowywania i prezentowania informacji o życiu społecznym, w tym publicznym, z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Uczniowie szczególnie uzdolnieni powinni pełnić role liderów zespołów zadaniowych.

Nauczyciel oceniając różne formy aktywności uczniów realizujących projekt powinien w ostatecznej ocenie uwzględnić takie elementy jak: sformułowanie tematu, określenie celów projektu, innowacyjność projektu, dobór źródeł informacji, przestrzeganie harmonogramu prac, stopień realizacji zaplanowanych celów i działań, jakość prezentacji projektu na forum klasy lub szkoły.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.